

27.5.2024 2. helluntain jälkeinen viikko, maanantai

Päivän epistola

”Oikea juutalainen ei ole se, joka on juutalainen ulkonaisesti, eikä oikea ympärileikkaus ole se, joka on ulkonaisesti näkyvänä ruumiissa. Oikea juutalainen on se, joka on juutalainen sisimmässään, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus, jota ei saa aikaan laki, vaan Henki. Tällainen juutalainen saa kiitoksen Jumalalta, ei ihmisiltä. Mitä etuja sitten on juutalaisilla ja mitä hyötyä on ympärileikkauksesta? Paljonkin, kaikin tavoin. Jumala on ensiksi uskonut sanansa juuri heille. Mutta vaikka jotkut ovatkin olleen epäuskoisia, ei kai heidän epäuskonsa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi? Ei toki! Vaikka kaikki ihmiset olisivat valheellisia, Jumala on luotettava. Onhan kirjoitettu: Näin sanasi osoittautuvat tosiksi ja sinä voitat, kun joudut oikeuteen. Mutta jos meidän väärämielisyytemme tuo esiin Jumalan oikeamielisyyden, mitä meidän on silloin sanottava? Onko Jumala ehkä väärämielinen – puhun nyt ihmisten tavoin – kun hän antaa vihan kohdata meitä? Ei suinkaan! Kuinka Jumala siinä tapauksessa voisi tuomita maailman? Mutta jos minun valheellisuuteni vain lisää Jumalan kirkkautta, kun sen ansiosta hänen totuutensa yhä korostuu, miksi minut sitten tuomitaan syntisenä? Ei kai asia niin ole, kuin jotkut herjaajat väittävät meidän sanovan: ”Tehdään vain paha, niin saadaan aikaan hyvää!” He kyllä saavat ansaitsemansa rangaistuksen. Miten siis on? Olemmeko me muita parempia? Emme lainkaan. Olen jo esittänyt sen syytöksen, että kaikki, niin juutalaiset kuin kreikkalaisetkin, ovat synnin vallassa. Onhan kirjoitettu: - Ei ole yhtäkään vanhurskasta, ei yhtäkään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa. Kaikki ovat luopuneet ja käyneet kelvottomiksi. Ei ole ketään, joka tekee hyvää, ei ainoatakaan. Heidän kurkkunsa on avoin hauta, heidän kielensä puhuu petollisesti, huultensa takana heillä on kyykäärmeen myrkyä, heidän suunsa on täynnä katkeria kirouksia. Nopein jaloin he rientävät vuodattamaan verta, tuhoa ja kurjuutta he jättävät jälkeensä. Rauhan tietä he eivät tunne, jumalanpelko on heille vieras.”

Tekstin alkuosa on käsitelty 1. helluntain jälkeisen viikon perjantain tekstin yhteydessä. Sitten Paavali tekee kysymyksen, onko juutalaisuudesta mitään hyötyä, kun laki ja ympärileikkaus ei merkitse mitään. On, sillä Jumala on ”uskonut sanansa juuri heille” eli meidän Vanhan testamenttimme. Tästä hän siirtyy käsittelemään Israelin uskottomuutta. Jumala antoi profeetoille ilmoituksensa ja profeettojen piti välittää se kansalle. Mutta kyse ei ollut vain ilmoituksesta, vaan Jumalan pelastukseen tähtäävästä käskystä (esim. Ps. 106: 12).

Paavali intoutuu tässä kohden pohtimaan Jumalan uskollisuutta ihmisiä kohtaan. Onko Jumala

uskollinen, jos ihmiset eivät ole? Kyllä, Jumala on luotettava, vaikka kaikki ihmiset olisivat valheellisia. Maininta ihmisten valheellisyydestä nousee psalmeista (Ps. 116: 11, LXX 115: 2).

Lainaus ”Onhan kirjoitettu: - Näin sinun sanasi osoittautuvat tosiksi ja sinä voitat, kun joudut oikeuteen.” on Septuagintan kreikkannoksen mukaisesta käännöksestä, ei masoreettisesta heprealaisesta tekstistä (Ps 50 / 51: 6. Käännöksissä on ero, masoreettisessa tekstissä sanotaan: ”Oikein teet, kun minua nuhtelet, ja syystä sinä minut tuomitset”, Septuagintan mukaan: ”Näin sinun sanasi osoittautuvat tosiksi ja sinä voitat, kun joudut oikeuteen. Vuoden 2010 Psalmien Septuaginnan mukainen käännös: ”Sinun sanasi ovat tosia, sinä olet oikeassa ja voitat, kun oikeutta käydään sinua vastaan”. Masoreettisen tekstin ajatus on, että ihminen tietää Jumalan olevan oikeassa, kun Jumala tuomitsee ihmisen. Septuagintan mukaan viitataan Jumalan sanoihin, ei oikeassa olemiseen. Paavali lainasi näitä psalmeja osoittaakseen, että Jumala on aina ollut uskollinen sanomisissaan.

Septuaginta on kreikkannos Vanhan testamentin kirjoituksista, joka on tehty Aleksandriassa 200 -luvulla e.Kr. Masoreettinen teksti on 1000 -luvun heprealainen teksti. Näiden tekstien välillä on eroja. Uuden testamentin kirjoittajat käyttivät Septuagintaa lähteenään lainatessaan Vanhan testamentin tekstejä.

Paavali käsittelee Jumalan oikeamielisyyttä ja tuo esille päättelyketjun. Meidän väärämielisyytemme tuo esille Jumalan oikeamielisyyden. Jos me olemme väärämielisiä, niin silloin olisi oikein, että Jumala vihaisi meitä. Paavali kysyy: onko Jumala väärämielinen, kun Hän vihaa meitä. Paavali myöntää, että näin ajatellessaan hän ajattelee ”ihmisten tavoin”.

”Ei suinkaan!” Paavali kumoo edellisen ajattelun. ”Kuinka Jumala siinä tapauksessa voisi tuomita maailman?” Juutalaisessa ajattelussa viimeisinä aikoina Jumala tuomitsee maailman (esim. Jes. 66: 16).

Paavali toteaa, että juutalaiset eivät ole muita parempia, vaan kaikki ovat synnin vallassa. Kreikkalaiset tarkoittavat tässä kreikkaa puhuvia. Lähetystyön maailmassa ajanlaskumme alkuaikoina oli kaksi ryhmää: juutalaiset ja sitten ne muut, jotka puhuivat kreikkaa. Paavali henkilölistää synnin mestariksi, joka hallitsee ihmisiä.

Tähän asti Paavalin teksti on ollut puhetta juutalaisen kanssa. Nyt Paavali käyttää sarjaa Vanhan testamentin tekstejä todistaakseen väitteensä. Tällaisia johonkin teemaan liittyviä Vanhan testamentin

lainauskokoelmia oli Palestiinan juutalaisuudessa ja sellainen on löydetty myös Qumranista. Tässä tekstissä on lainauksia psalmeista ja profeetoilta, niissä osoitetaan kaikkien ihmisten syntisyys. Voi olla, että Paavali käytti jo olemassa olevaa tekstikokoelmaa. Tässä kokoelmassa luetellaan ihmisiä, joita yhdistää maininta ruumiin eri osista: kurkku, kieli, huulet, suu, jalat ja silmät (vm. alkuperäistekstissä, ei suomennoksessa, vrt. myös vanha käännös). Teksti osoittaa kaikki ihmiset syntisiksi. Paavali käyttää juutalaisten omia pyhiä tekstejä osoittaakseen, että he ovat yhdessä pakanoiden kanssa synnin alaisia.

Päivän evankeliumi

”Älkää siis murehtiko; Mitä me nyt syömme? Tai Mitä me juomme? tai Mistä me saamme vaatteet? Tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne tietää kyllä, että te tarvitsette kaikkea tätä. Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin. Älkää siis huolehtiko huomispäivästä, se pitää kyllä itsestään huolen. Kullekin päivälle riittävät sen omat murheet. Ei kai kukaan teistä anna pojalleen kiveä, kun hän pyytää leipää? Tai käärmettä, kun hän pyytää kalaa? Jos kerran te pahat ihmiset osaatte antaa lapsillenne kaikenlaista hyvää, niin paljon enemmän teidän taivaallinen Isänne antaa hyvää niille, jotka sitä häneltä pyytävät.” (Matt. 6: 31 – 34, 7: 9 – 11)

Tekstimme alkuosa on osa tekstistä, joka käsittelee Jumalan huolenpitoa. Siinä on lueteltuna tuon ajan galilealaisia vaurauden merkkejä, meidän tekstiosuutemme käsittelee ruoan, juoman ja vaatteet. Mielenkiintoinen yksityiskohta on se, että koko tekstissä ei mainita asuntoa tai suojaa, sillä Galilean alueella se ei ole välttämätön, niin kuin se Suomessa on. Joskus tämä teksti on nähty nuoren ihmisen ideologisena ajatteluna siitä, mikä elämälle on tarpeen. Muuten käsitellyt asiat ovat elämälle tarpeellisia. Mutta liiallinen mielenkiinto näihin periaatteissa tärkeisiin asioihin voi muodostua esteeksi Jumalan kohtaamiselle. Teksti ei kiellä meiltä ruokaa, juomaa tai vaatteita.

Keskeinen sana on ”murehtia tai huolehtia”. Sen idea on, että meidän toimintaamme ei saa hallita tulevaisuuteen liittyvä aineellinen murhe. Voi olla, että tässä käsitellään uskon menettämistä Jumalan huolenpitoon. Meidän tulee olla Jumalan lapsia ja meistä pidetään huolta. Teksti korostaa luottamusta Jumalan huolenpitoon. Jos me murehdimme huomisen materiaalisista asioista, niin jääkö meillä aikaa Jumalalle ja lähimmäisillemme?

Toimintamme kohteena pitäisi olla Jumalan valtakunta ja Jumalan tahdon mukainen elämä. ”Älkää siis huolehtiko huomispäivästä, se pitää kyllä itsestään huolen.” on lause, joka kokoaa sitä edeltävän

tekstin ajatukset yhteen.

Tekstin loppuosassa käsitellään sitä, että Jumala vastaa rukoukseen. Meidän tekstiosuutemme sisältää vain osan koko tekstistä. ”Te pahat ihmiset” viitanee siihen, että meissä ihmisissä vaikuttaa taipumus synnillisyyteen. Kun Matteuksella on: ”teidän taivaallinen Isänne antaa hyvää niille, jotka sitä häneltä pyytävät” niin Luukas on kirjoittanut tämän tekstin muotoon: ”teidän Isänne paljon enemmän antaa taivaasta Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä pyytävät.” (Luuk. 11: 13) Luukas on muuttanut materiaalisen avun hengelliseksi avuksi.

Poika pyytää leipää tai kalaa, tarpeellisia asioita. Näitä tarpeellisia asioita osaavat pahatkin ihmiset antaa lapsilleen. He eivät anna tarpeettomia asioita. Meidän rukouksemme Jumalalle pitäisi olla sellainen, että me pyydämme siinä tarpeellista, emme muuta.